

**Kultuuriministeeriumi seisukohad kultuuriministri määruse
„Riigieelarvest etendusasutuste toetamise tingimused ja kord“ eelnõu
kohta esitatud arvamustele**

Arvamuse tegija	Arvamuse sisu	Kultuuriministeeriumi seisukoht
Eesti Etendusasutuste Liit	Hindame eesmärki muuta etendustegevuse toetamise süsteem läbipaistvamaks ning vähendada taotlejate halduskoormust. Samas näeme eelnõus mitmeid sisulisi ja praktilisi küsimusi, mis vajavad täpsustamist või ümbervaatamist. PIIRKONDLIKU ETENDUSTEGEVUSE TOETAMINE Kvaliteedi tagamine Eelnõu punktis 5 seatakse piirkondliku etendustegevuse toetuse üheks tingimuseks vähemalt kahe liikmega loomingulise ja tehnilise meeskonna olemasolu ning seletuskirjas põhjendatakse seda kvaliteedigarantii vajadusega. Selline põhjendus ei ole sisuliselt veenev, sest lavastuse kunstiline kvaliteet ei sõltu otseselt väljasõidul osalevate inimeste arvust. Etenduskunstide vormid on väga erinevad ning professionaalne lavastus võib toimuda nii ühe inimese kui ka suure kollektiiviga. Etenduste kvaliteedi tagamine on oluline, aga seda ei ole võimalik saavutada ainult vormiliste tingimustega.	Piirkondliku etendustegevuse toetamine. Osaliselt arvestatud. Kultuuriministeerium nõustub, et vähemalt kaheliikmelise loomingulise ja tehnilise meeskonna nõue ei taga iseenesest etenduse kunstilist kvaliteeti. Nõude eesmärk ei ole anda sisulist kvaliteedihinnangut, vaid tagada, et toetust kasutatakse etendustegevuseks, mille elluviimises osaleb lisaks esitajale vähemalt üks teine loomingulise või tehnilise töö tegija. Selguse huvides täpsustatakse seletuskirjas vastava sätte põhjendust. Seejuures on eelnõud juba muudetud võrreldes Kultuuriministeeriumi esialgse ettepanekuga, mille kohaselt oleks nõutud vähemalt viieliikmelist loomingulist ja tehnilist meeskonda. Etendusasutuste Liidu 31.03.2026 ettepanekus esitatud kriteeriume on Kultuuriministeerium käsitlenud 08.04.2026 vastuses. Mitmed pakutud tingimused on juba kaetud etendusasutuse seaduses sätestatud etendusasutuse mõiste kaudu. Näiteks peab etendusasutus seaduse kohaselt tegelema regulaarselt etenduste andmisega. Mitme pakutud tingimuse kontrollimine eeldaks ulatusliku tõendusmaterjali

	Olukord, kus sama määrus peab samaaegselt vähendama auditist tulenevalt halduskoormust ning tagama seletuskirjas sõnastatud sisulised eesmärgid – kvaliteetse etenduskunsti kättesaadavuse sõltumata elukohast ja regionaalse ebavõrdsuse vähendamise –, tekitab nende eesmärkide vahel pinget. Seejuures on oht, et sisulised eesmärgid jäävad halduslike kaalutluste kõrval tagaplaanile. EETEAL tegi oma 31.03.2026 kirjas ettepaneku sätestada kvaliteedikriteeriumid lähtudes erinevatest laiapõhjalistest parameetritest: etenduste andmine on organisatsiooni põhikirjaline põhitegevus; etendustegevus kestab aastaringselt; lavastusmeeskond ja etendajad on erialase kõrgharidusega või erialaselt tunnustatud spetsialistid; etendajad ja tehniline meeskond saavad etenduste eest tasu; tehniline meeskond on kas erialase hariduse või erialase kutsevalifikatsiooniga või osalenud erialastel koolitustel või töötanud valdkonnas vähemalt 5 aastat; teatri kodulehel on kättesaadav repertuaari ülevaade koos loominguilise meeskonna nimekirjaga ning mängukava; info toetust saava etenduse kohta on kajastatud kodulehe mängukavas koos pilethindadega; on avalik valdkondlik tunnus ja tunnustus (nt autasud, arvustused jt). Enamus neist on lahendatavad taotluse ankeedis ja ei suurenda märgatavalt halduskoormust. Laste- ja tantsulavastused Eelnõus nähakse ette, et kuni 20% eelarvest eraldatakse tantsuetendustele ja kuni 30% lastetendustele. Samas ei ole selge, kuidas tagatakse ligipääs toetusele olukorras, kus taotlusi menetletakse jooksvalt ning esitamise	esitamist meeskonnaliikmete hariduse, kutsevalifikatsiooni, töökogemuse ja muude asjaolude kohta. See suurendaks märkimisväärselt nii taotlejate halduskoormust kui ka toetuse andja töökoormust. Kultuuriministeeriumi hinnangul ei ole selline koormuse kasv meetme eesmärki ja toetuste mahtu arvestades proportsionaalne ega põhjendatud. Tantsu- ja lastelavastuste taotlusi menetletakse eraldi muudest piirkondliku etendustegevuse toetuse taotlustest. Nendele etendusliikidele on kogu taotlusvooru kestel reserveeritud eraldi eelarveosa vastavalt eelnõus sätestatud osakaaludele. Seetõttu ei saa tantsu- ja lastelavastuste toetamiseks ette nähtud vahendid ammendada teiste taotluste rahuldamise tõttu. Kultuuriministeerium on kaalunud erinevate kulukomponentide, sealhulgas praamipiletite ning muude tegelike kulude arvestamist toetuse suuruse määramisel. Siiski on astmeline kilometraaž ja ühikuhinna kasutamine valitud eesmärgiga lihtsustada toetuse arvestamist ning vähendada nii taotlejate halduskoormust kui ka toetuse andja töökoormust. Täpsemate ja paindlikemate arvestusreeglite kehtestamine suurendaks oluliselt menetluse keerukust ning oleks vastuolus muudatuse eesmärgiga. Etenduspaiga või rendipinna omaniku kinnituse vorm töötatakse välja koos taotlusvormiga. Kinnitus võib olla esitatud vormis, mis võimaldab tuvastada selle andja ja kinnituse sisu.
--	---	---

	järjekorras. Kui tegemist on nn „nobedate näppude“ süsteemiga, võib juhtuda, et eelarve täitub enne, kui laste- või tantsulavastuste taotlused menetlusse jõuavad. Sellisel juhul jääb ebaselgeks, milline on reserveeritud protsentide tegelik mõju. Palume täpsustada: • kas laste- ja tantsulavastuste taotlusi menetletakse eraldi; • kas neile on reserveeritud eraldi eelarverida kogu vooru kestel; • kuidas välditakse olukorda, kus reserveeritud osakaal ammendub muude taotluste tõttu; • kuidas sätestatakse vastavad põhimõtted. Arvestades Eesti teatrimaastikku ja -külastajate väljakujunenud harjumusi on tantsukunsti toetamine vajalik. Samas tuleb selguse huvides täpsustada punkti 2 lõige 8 erandi juures, et nii Tallinnas kui Tartus on riigi toetatud etendusasutused, mis tegelevad tantsukunstiga. Arvutusmudel ja toetuse menetlemine Toetuse arvutamise mudel tekitab mitmeid praktilisi küsimusi. Punkti 13 lõikes 9 küsitakse taotlejat kasutatavate sõidukite arvu, mida aga hiljem ei arvestata hinnastamisel, selle asemel lähtutakse inimeste arvust. Praktikas sõltuvad väljasõidu kulud sageli mitte inimeste arvust, vaid erinevate tegurite koostõrjusest, sealhulgas trupi liikmete ja tehnikute arvust ja paiknemisest, kasutuses olevate või renditavate sõidukite mahutavusest, dekoratsiooni suurusest, kostüümide mahust jt. Nii võib ka väikese meeskonnaga lavastus	Etendusasutuse seaduse § 16 lõike 2 kohaselt võib munitsipaaletendusasutustele määrata riigieelarvest toetust muu hulgas etenduste piirkondliku kättesaadavuse tagamiseks. Seega näeb kehtiv õigus juba ette, et munitsipaaletendusasutuste tegevustoetuse üheks eesmärgiks on regionaalse ligipääsetavuse suurendamine. Kohaliku omavalitsuse asutuste välistamise eesmärk on vältida olukorda, kus sama tegevuse rahastamine toimub mitmest avaliku sektori toetusmeetmest. Munitsipaaletendusasutustele tagatakse tegevuse baasrahastus kohaliku omavalitsuse kaudu, mistõttu on piirkondliku etendustegevuse toetus suunatud teistele etendusasutustele. Taotlejate ringi piirangust jäid ekslikult välja avalik-õiguslikud juriidilised isikud. Oleme need eelnõusse lisanud. Piirangu eesmärk on vältida sama tegevuse kattuvat rahastamist avalikest vahenditest ning suunata piirkondliku etendustegevuse toetus taotlejatele, kelle tegevust ei rahastata avaliku sektori kaudu samal viisil baasrahastuse või tegevustoetuse kaudu. Piirkondliku etendustegevuse toetuse taotlusvoor on jooksev taotlusvoor. Taotluste esitamiseks ei ole määratud tähtaega ning taotlusi võetakse vastu kuni taotlusvoor eelarve ammendumiseni. Pärast eelarve ammendumist taotlusvoor suletakse ning uusi taotlusi enam vastu ei võeta. Taotluste menetlemise tähtaeg on kuni 42 kalendripäeva alates taotluse esimisest. Tegemist on menetluse
--	--	---

	vajada mitut sõidukit või suurem trupp mahutada dekoratsiooni bussi. On selge, et inimeste arv mõjutab majutuskulusid, samas on aga sõidukite arv oluline nii üldises transpordikulude arvestuses, kui eriti praamipiletite puhul, mis on oluline pidades silmas eesmärki tagada regionaalne kättesaavus kõikjal. Kilometraaži vahemikud on EETEAL-i hinnangul liiga suured ning piiride rakendamine ebaselge (200 km sõit kuulub nii 100-200 kui 200-300 kategooriasse). See tekitab ka potentsiaalse ohu hakata kilometraaži suurendama, kuivõrd juba 1 lisakilomeeter suurendab toetust. Teeme ettepaneku muuta hinna kujunemine dünaamilisemaks (arvestades nt praamipileteid väljasõitudes saartele), selgitada ümardamise põhimõtteid ja/või vähendada distantside vahemikke. Samuti juhime tähelepanu, et vastuvõtja kinnituse nõue suurendab halduskoormust ning pole täpsustatud, millises vormis peab see olema esitatud. Eelnõu punktiga 14 piiratakse taotlejate ringi välistades kohaliku omavalitsuse asutused. Põhjenduses viidatakse, et avalik sektor tagab neile tegevustoetuse kaudu baasrahastuse, ent ei ole selge, kas ja kuidas on tagatud, et tegevustoetus on mõeldud sihtotstarbeliselt regionaalse ligipääsetavuse suurendamiseks. Vastasel juhul ei ole põhjendatud professionaalsete munitsipaalteatrite, nt Tallinna Linnateatri, välja jäämine.	maksimaalse kestusega ning taotlused võidakse menetleda ka lühema aja jooksul. Taotlusvooru praktiline korraldus, sealhulgas taotlusvooru avamise aeg ja eelarve maht, täpsustatakse taotlusvooru väljakuulutamisel. Taotluste menetlemise tähtaeg ei piira etenduste toimumist ajal, mil taotlus on menetluses. Toetuse saaja tegutseb omal vastutusel kuni toetuse andmise otsuse tegemiseni. Eelnõu punktis 13 on sätestatud, et taotlusvoor avatakse toetuse kavandatavaks kasutusaastaks kolmel korral ning toetuse andja avaldab teabe taotlusvooru avamise ja eelarve kohta oma veebilehel vähemalt 14 kalendripäeva enne taotlusvooru avamist. Eelnõus on iga taotlusvooru puhul määratud ka etendustegevuse periood, mille raames toimuvatele etendustele saab vastavas voorus toetust taotleda. Seega on taotlejatele ette teada, milliste etenduste jaoks on võimalik konkreetses taotlusvoorus toetust taotleda. Kultuuriministeerium nõustub, et kilometraaživahemikud ei tohi kattuda. Eelnõud täpsustatakse selliselt, et vahemike piirid oleksid üheselt mõistetavad. Samuti jäetakse eelnõust välja nõue esitada andmed kasutatavate sõidukite arvu kohta, kuna seda teavet toetuse arvutamisel ei kasutata. Era- ja munitsipaalteatrite tegevustoetus Selgitame. Eelnõu seletuskirjas on selgitatud, et kolmeaastase tegevustoetuse saajate maksimaalse arvu vähendamine on seotud tegevustoetuse eraldamise meetodika muutmisega. Uue meetodika kohaselt määratakse toetuse suurus valemi alusel, arvestades taotluse
--	--	--

	Eelnõus ei ole piisavalt selgelt kirjeldatud jooksva taotlusvooru praktilist toimimist, sh millised on tähtsajad ja kui kaua voor on avatud. Kuna menetlusperioodiks on märgitud 42 päeva, on oluline selgitada, kuidas arvestatakse etenduste tegelikku ajakava. Näiteks jääb ebaselgeks, kas taotlusvoorud toimivad nn ülekattega põhimõttel, kus eelmine voor hõlmab ka perioodi, mille jooksul järgmise vooru taotlusi alles menetletakse. ERA- JA MUNITSIPAALTEATRITTE TEGEVUSTOETUS Eelnõus vähendatakse mitmeaastaste tegevustoetuste saajate maksimaalset arvu viielt kolmele. Esitatud põhjendus ei ole meie hinnangul piisavalt veenev. Mitmeaastaste toetuste arvu vähendamine ei tekita süsteemi täiendavaid vahendeid ega vähenda taotlejate koguarvu, sest toetust mitte saanud asutused osalevad seejärel iga-aastases voorus. Seetõttu soovitame jätta alles paindlikum sõnastus „kuni viiele etendusasutusele“. Selline lahendus võimaldab tulevikus reageerida eelarvelistele või valdkondlikele muutustele ilma määrust pidevalt muutmata. Ei ole selge, mille alusel on määratud hindamiskriteeriumites punktide vahemikud. Näiteks eelneva tegevuse hindamine on jagatud 4-punkti suurusteks vahemikeks, aga loominguliste plaanide kategooria erinevateks vahemikeks (1-4, 7-10, 13-16, 19-20). Selline jaotus näib meelevaldne, eriti kuna sõltumata vahemiku suurusest on hindajale antud sama juhis. Kuna toetus antakse järgnevas perioodiks, siis on ebaõiglane, et eelmise perioodi hinne on protsentuaalselt kõrgem kui	hindamistulemust ja taotletud toetuse summat. Metoodika rakendamise tulemusel võib üksikutele taotlejatele määratav tegevustoetus olla varasemast suurem. Sellest tulenevalt tegi määruse muudatusi ette valmistanud töörühm, kuhu kuulusid ka Etendusasutuste Liidu liikmed, ettepaneku vähendada kolmeaastase tegevustoetuse saajate maksimaalset arvu, et tagada vaheaastatel suurem paindlikkus tegevustoetuste eelarve kasutamisel ning säilitada uutele taotlejatele võimalus tegevustoetust taotleda. Hindamismetoodika on välja töötatud määruse muudatusi ette valmistanud töörühma poolt ning kujunenud valdkonna esindajatega peetud arutelude tulemusena. Hindamiskriteeriumite ülesehituse eesmärk on suurendada taotluste omavahelist eristuvust ning tugevdada seost hindamistulemuse ja määratava toetuse suuruse vahel. Varasema tegevuse osakaal hindamises on suurem, kuna selle kriteeriumi puhul hinnatakse juba toimunud tegevust ja saavutatud tulemusi. Tulevikku suunatud loominguliste plaanide hindamisel tuleb paratamatult anda hinnang kavandatavale tegevusele, mille elluviimine ja mõju ei ole hindamise hetkel veel teada. Seetõttu on töörühm pidanud põhjendatuks anda suurem kaal juba tõendatud tegevusele ja tulemustele. Eelnõu eesmärk on muuta tegevustoetuste hindamine ning toetuse suuruse kujunemine senisest selgemaks, läbipaistvamaks ja objektiivsemaks. Etendusasutuste rahastamise laiemad küsimused, sealhulgas rahastamispõhimõtete edasiarendamine ja võimalike
--	---	--

	loominguliste plaanide oma. Seda eriti arvestades, et sama taotluse alusel antakse ka 3-aastaseid tegevustoetuseid, mis nõuavad pikaajalisi läbimõeldud plaane. Kuna vähendatakse eelarve-punktide tähtsust hindamises, siis on väga oluline, et eelarved esitatakse samadel võrreldavatel alustel ning oleksid selgelt seotud plaanitava tegevusega. Samuti, et ühtlustataks tööjõu täistööajale taandamise reeglid, sealhulgas vabatahtliku töö arvestamine. On tänuväärne, et riik toetab era- ja munitsipaalteatreid ja selle kaudu eeskätt eestimaalast, kelleni jõuab elupaigast hoolimata mitmekesine ja väärtuslik kultuur. Ent arvestades nii määruses kui arengukavades (mh Kultuur 2030) püstitatud eesmärgid ning Eesti teatrimaastikku (mh uuringutest välja tulevaid takistusi kultuuri tarbimisel), on selge, et praegu tegevustoetusteks eraldatud vahenditest ei piisa eesmärkide saavutamiseks ning kultuur vajab parema kättesaadavuse ja mitmekesisuse tagamiseks lisavahendeid. Püsiva kunstilise taseme ja arengu tagamiseks vajavad etendusasutused rohkem pika-ajalisi toetuseid. Juhime taas tähelepanu vajadusele muuta rahastussüsteemi nii, et see arvestaks etendusasutuste erinevat toimimisloogikat (tingliku nimetusega mudelid “trupp”, “trupp ja maja”, “maja”, “produtsent”). Kuna praegused muudatused seda ei tee, siis osasid kitsaskohti lahendades loob see teisi juurde. Näiteks jätab tegevustoetuste ülempiiri tõstmine ilma tantsukunstile eraldatud protsentuaalse osakaaluga fikseerimiseta järjepidevalt tantsukunstiga tegelevad organisatsioonid	täiendavate vahendite vajadus, väljuvad määruse muudatuste esemest ning on osa eraldiseisvast valdkondlikust arutelust. Kultuuriministeerium peab oluliseks rõhutada, et eelnõu muudatused on välja töötatud valdkonna kaasamisel. Munitsipaal- ja eraetendusasutuste tegevustoetuse tingimuste muutmiseks moodustati töörühm, kuhu kuulusid erinevate etenduskunstide valdkondade esindajad, sealhulgas tantsuvaldkonna esindajad. Töörühma arutelude tulemusena kujunesid välja nii tegevustoetuste uus hindamismetoodika, valemipõhine toetuse jaotamise mudel kui ka ettepanekud toetuste ülempiiride muutmiseks. Tegemist on töörühma kompromissettepanekutega, mille eesmärk oli muuta toetuste jaotamine senisest läbipaistvamaks, objektiivsemaks ja prognoositavamaks. Kultuuriministeerium toonitab, et valdkonna tagasisidega on juba arvestatud. Eelnõus sisalduvad muudatused põhinevad otseselt töörühmas osalenud valdkonna esindajate ettepanekutel ning arutelude käigus saavutatud kokkulepetel. Töörühmas analüüsiti põhjalikult ka uut toetussummade kujunemise metoodikat. Arutelude raames tutvustati liikmetele arvutusi, mis põhinesid eelmiste taotlusvoorude andmetel ning illustreerisid valemi toimimist praktikas. Nendest analüüsides lähtudes tehti otsus muuta toetussummade kujunemise metoodikat. Etendusasutuste erinevate toimimismudelite, sealhulgas trupi-, maja-, trupp ja maja ning produtsendimudeli eripärade arvestamine on oluline küsimus. Samuti vajavad jätkuvat arutelu tantsukunsti rahastamise eripärad ning
--	--	---

	potentsiaalselt väiksema toetussummaga. Valemipõhise vähendamise esialgsed arvutused näitavad, et taotlusvoorude pingerea alumise otsa toetussummad vähenevad märkimisväärselt. Palume jagada arvutusi, mis näitaksid valemiga töötamist eelmiste taotlusvoorude näitel: kuidas vähendamine oleks muutnud toetuste reaalseid summasid viimastes taotlusvoorudes. Tantsukunst on olemuselt rahvusvaheline ning rahvusvaheline koostöö on oluline kunstiliigi elujõulise arengu, institutsionaalse jätkusuutlikkuse ja konkurentsivõime tagamiseks. Seetõttu ei ole põhjendatud käsitleda rahvusvahelistumist üksnes ühe mitmekesisuse alakriteeriumina. Rahastusmudel peaks arvestama tantsukunsti valdkonna eripärasid oma hindamiskriteeriumites või rakendama teatud osakaalu tantsukunsti edendamiseks. Etenduskunstide erinevad liigid, nendega seotud etendusasutuste toimimismudelid ja seega ka vajadused on erinevad. Toetuste juures on oluline arvestada nende tegutsemisloogikat ning lähtuda selle juures seaduses sätestatud mahupõhisusest. Loodame väga, et töö uue mudeli väljatöötamisel on edukas ja oleme valmis sellesse jätkuvalt panustama. Täname võimaluse eest protsessis osaleda ja loodame, et valdkonna tagasisidet arvestatakse eelnõu lõplikul kujundamisel.	erinevate etenduskunstiliikide vajadustele vastavate rahastamispolüümõtete kujundamine. Nimetatud küsimused väljuvad aga määruse muudatuste esimest ning nende käsitlemine jätkub etenduskunstide rahastamise süsteemi edasise arutelu käigus.
Eesti Tantsunõukogu	Eesti Tantsunõukogu teeb Kultuuriministeeriumile ettepaneku vaadata üle erateatri tegevustoetuste määruse muudatuse ettepanekud ja põhimõtted. Praegusel kujul süvendavad planeeritavad muudatused struktuurset ebavõrdsust ning seavad ohtu nii tantsuvaldkonna	Selgitame. Kultuuriministeerium peab oluliseks rõhutada, et eelnõu muudatused on välja töötatud ulatusliku valdkondliku kaasamise tulemusena. Munitsipaal- ja eraetendusasutuste tegevustoetuse tingimuste muutmiseks moodustati töörühm, kuhu kuulusid erinevate etenduskunstide valdkondade esindajad, sealhulgas

	jätkusuutlikkuse kui ka Eesti etenduskunste mitmekesisuse laiemalt. Kehtestatud hindamismudel lähtub samadest kunstilistest ja organisatsioonilistest alustest nii sõnateatrite kui ka tantsuteatrite puhul, kuigi nende valdkondade tegutsemistingimused ei ole võrreldavad. Eestis puuduvad kaasaegsele tantsukunstile suunatud püsivad riiklikud loomekeskused ja taristu ning tantsuorganisatsioonidel ei ole võrreldavaid institutsionaalseid ressursse sõnateatritega. Sellises olukorras asetab ühtne hindamissüsteem tantsuorganisatsioonid püsivalt nõrgemasse konkurentsipositsiooni. Peame eriti problemaatiliseks toetuse ülempiiri tõstmist olukorras, kus tegevustoetuste kogumaht ei suurene ning samaaegset loobumist proportsionaalse vähendamise põhimõttest. Nende muutuste koosmõju soosib institutsionaalselt tugevamaid ja suuremaid organisatsioone ning vähendab väiksemate teatrite, eriti tantsuorganisatsioonide, tegevusvõimekust. Esialgsete arvutuste järgi, mis põhinevad varasemate aastate hinnetel, langeks tantsukunstile pühendunud teatrite osakaal erateatrite tegevustoetustest ligikaudu 7,7%-ni, mis ei võimalda tagada valdkonna jätkusuutlikku arengut. Samuti leiame, et rahvusvahelise tegevuse osakaalu vähendamine hindamiskriteeriumites ei ole kooskõlas strateegiadokumendi „Kultuur 2030“ eesmärkidega. Tantsukunst on olemuselt rahvusvaheline ning	tantsuvaldkonna esindajad. Hindamismetoodika muudatused, toetuse ülempiiride muutmine ning valemipõhise toetuse jaotamise põhimõte on tööühma arutelude käigus kujunenud kompromisslahendused. Eelnõus ei ole kehtestatud valdkonnaspetsiifilisi hindamiskriteeriume, kuna eesmärk on hoida hindamissüsteem võimalikult läbipaistev, ühtne ja võrreldav kõigi taotlejate jaoks. Tööühma aruteludes ei kujunenud konsensust erinevate etenduskunstiliikide jaoks eraldiseisvate hindamiskriteeriumite kehtestamiseks. Samas peab Kultuuriministeerium oluliseks arutelu etendusasutuste erinevate toimimismudelite ja valdkondlike eripärade üle ning võtab selle ettepaneku arvesse etenduskunste rahastamissüsteemi edasise arendamise käigus. Proportsionaalse vähendamise mehhanismist loobumine on teadlik valik. Uue metoodika kohaselt määratakse toetuse suurus valemi alusel, mis seob toetuse senisest otsesemalt komisjoni antud hindepunktidega. Seeläbi on toetuse suuruse kujunemine läbipaistvam ning hindamistulemusel suurem mõju. Toetuse ülempiiride muutmine tuleneb omakorda viimaste aastate kulude kasvust ning etendusasutuste tegevusmahtude suurenemisest. Rahvusvahelise tegevuse hindamine valdkondliku mitmekesisuse kriteeriumi osana on Kultuuriministeeriumi hinnangul põhjendatud. Erinevalt etenduste piirkondlikust kättesaadavusest ei ole rahvusvaheline tegevus etendusasutuse seaduses toetuse andmise eraldi alusena välja toodud. Muudatus võimaldab erineva profiiliga
--	---	---

	rahvusvaheline koostöö on selle arenguks vältimatu. Ka regionaalse tegevuse eesmärgid on seatud liiga madalale ega võimalda hinnata organisatsioonide tegelikku mõju kultuuri regionaalse kättesaadavuse parandamisel. Näeme problemaatilisena ka tegevustoetuste pidevat igaaastast kõikumist, mis ei võimalda organisatsioonidel teha pikaajalisi ja vastutustundlikke otsuseid. Eriti mõjutab see tantsuvaldkonda, kus arendusprotsessid, rahvusvahelised koostööd ja publiku kasvatamine eeldavad mitmeaastast järjepidevat tööd. Üheaastane toetustükk ei võimalda sisuliste arengute elluviimist ega nende mõju hindamist. Eeltoodust tulenevalt teeme Kultuuriministeeriumile järgmised ettepanekud: • säilitada proportsionaalse vähendamise põhimõte ning loobuda toetuse ülempiiri tõstmisest olukorras, kus toetuste kogumaht ei suurene; • töötada välja tantsukunsti valdkonna eripärasid ning taristulist olukorda arvestavad hindamiskriteeriumid; • suurendada rahvusvahelise koostöö ja Eesti kultuuri rahvusvahelise nähtavuse osakaalu hindamises; • väärtustada sisuliselt regionaalset tegevust ning selle mõju toetuse määramisel; • tagada kõigile taotlejatele võrdsetel alustel vähemalt kolmeaastane tegevustoetuse periood, et võimaldada pikaajalist planeerimist ja valdkonna arengut; • suurendada erateatrite tegevustoetuste kogumahtu, et tagada Eesti teatrivälja mitmekesisus ja jätkusuutlikkus.	etendusasutustel näidata oma panust valdkonna mitmekesisusse neile omaste tegevuste kaudu, sealhulgas rahvusvahelise koostöö ja rahvusvahelise nähtavuse suurendamise kaudu. Piirkondliku kättesaadavuse osas on uus hindamismetoodika võrreldes kehtiva metoodikaga nõudlikum ning selle osakaal hindamises suurem. Seetõttu on piirkondliku tegevuse mõju toetuse määramisel senisest tugevam. Mitmeaastase tegevustoetuse saajate arvu vähendamine on seotud toetuse eraldamise metoodika muutmisega. Uue metoodika rakendamise tulemusel võib üksikutele taotlejatele määratav toetus olla varasemast suurem. Sellest tulenevalt tegi töörihm ettepaneku vähendada mitmeaastase toetuse saajate arvu, et säilitada vaheaastatel suurem paindlikkus tegevustoetuste eelarve kasutamisel ning tagada võimalus toetada uusi taotlejaid. Piiratud eelarvehendite tõttu ei ole mitmeaastase toetuse laiendamine kõigile tegevustoetuse saajatele võimalik. Kultuuriministeerium nõustub, et etenduskunstide rahastamissüsteemi pikaajaline arendamine peab arvestama erinevate etenduskunstiliikide ja organisatsioonide toimumismudelite eripärasid. Eelnõu eesmärk on muuta tegevustoetuste hindamine ja toetuse suuruse kujunemine selgemaks, läbipaistvamaks ja objektiivsemaks. Etendusasutuste rahastamise süsteemi laiemad küsimused jäävad edasiste arutelude ja võimalike tulevaste muudatuste teemaks.
--	--	---

	Eesti etenduskunstide mitmekesisuse säilitamiseks on oluline, et rahastamissüsteem arvestaks erinevate kunstiliikide tegelikke toimimistingimusi ning toetaks nende pikaajalist arengut.	
ASSITEJ Eesti Keskus	ASSITEJ Eesti Keskusel ei ole esitada uusi või täiendavaid arvamusi Kultuuriministri määruse 17 muutmise määruse eelnõu muutmiseks. Käesolevaga juhime vaid tähelepanu meie eelnevatele kommentaaridele, et lavastuse kvaliteet ja ka tehniline teostus ei sõltu väljasõidul osalevate inimeste arvust. Lavastusi on väga eriilmelisi. Miks osad neist peaksid valikust välja jääma? See piirang on meile arusaamatu. Samuti jääb arusaamatuks, miks eelistatakse ühte liiki etenduskunsti teistele. See on ja jääb ebavõrdseks kohtlemiseks. Eeldame ju, et määrus on loodud pikaajaliseks aluseks toetuste jagamisel. Meil on kahju, et uus määrus ei võimalda toetada erinevaid teatrite pakutavaid haridusprojekte, aga loodame väga, et nende viimine maakondade noore vaatajani saab toetatud mõne muu meetme kaudu.	Osaliselt arvestatud. Kultuuriministeerium nõustub, et vähemalt kaheliikmelise loomingulise ja tehnilise meeskonna nõue ei taga iseenesest etenduse kunstilist kvaliteeti. Nõude eesmärk ei ole anda sisulist kvaliteedihinnangut, vaid tagada, et toetust kasutatakse etendustegevuseks, mille elluviimises osaleb lisaks esitajale vähemalt üks teine loomingulise või tehnilise töö tegija. Selguse huvides täpsustatakse seletuskirjas vastava sätte põhjendust. Seejuures on eelnõud võrreldes Kultuuriministeeriumi esialgse ettepanekuga juba muudetud. Esialgu oli kavandatud nõue, et etenduse elluviimises peab osalema vähemalt viieliikmeline loominguline ja tehniline meeskond, kuid valdkonnalt saadud tagasiside tulemusel on nõuet leevendatud. Laste- ja tantsuetenduste eraldi käsitlemine piirkondliku etendustegevuse toetuse meetmes tuleneb meetme eesmärgist parandada nende etenduskunstiliikide kättesaadavust piirkondades, kus nende pakkumine on väiksem. Tegemist on kultuuripoliitilise valikuga, mille eesmärk on toetada etenduskunstide mitmekesisust ja tasakaalustada erinevate etenduskunstiliikide kättesaadavust. Haridusprojektide toetamise küsimus väljub käesoleva määruse muudatuste esemest. Kultuuriministeerium peab

		noortele suunatud kultuurihariduse tegevusi oluliseks ning nende toetamise võimalusi käsitletakse teiste meetmete ja instrumentide raames.
Eesti Väike- ja Projektiteatrite Liit	Eesti Väike- ja Projektiteatrite Liit toetab eelnõu põhimõtteid. Kuna määruses tehakse korraga mitmeid sisulisi muudatusi, peame oluliseks nende mõju jälgimist esimestes taotlusvoorudes, et hinnata, kuidas uus süsteem praktikas toimib ning kas see vajab edaspidi täpsustamist. Eelnõu kohta kerkis üks täpsustav küsimus ja üks ettepanek: 1. Täpsustav küsimus Mille alusel ja kuidas toimub Piirkondliku etendustegevuse toetuse taotlusvooru eelarve protsentuaalne jagunemine maakondade lõikes ning maakondade jaotamine gruppidesse? Seletuskirjas on küll kirjeldatud üldised põhimõtted, nagu varasem praktika; piirkondlik kättesaadavus ja tegelikud vajadused; etendusasutuste võrgustik ning riigi sihtasutuste olemasolu, mille tõttu on osades piirkondades külalisetenduste vajadus väiksem. Samas ei selgu seletuskirjast ega eelnõu tekstist: – millise konkreetse metoodika või arvutusloogika alusel kujuneb maakondade protsentuaalne jaotus; – milliste näitajate alusel (nt elanike arv, külastusstatistika, vahemaad, etenduste arv vms) on kujundatud maakondade rühmitamine;	Selgitame. Piirkondliku etendustegevuse toetuse taotlusvooru eelarve protsentuaalsel jaotusel maakondade lõikes on arvestatud varasemate taotlusvoorude kogemuse, piirkondliku nõudluse ning etenduskunstide regionaalse kättesaadavuse tegeliku vajadusega. Nagu on märgitud ka eelnõu seletuskirjas, on maakondade jaotus kujunenud aja jooksul ning peegeldab senist praktikat külalisetenduste toimumise ja piirkondliku nõudluse osas. Jaotuse kujundamisel on arvestatud muu hulgas etendusasutuste võrgustiku paiknemist ning asjaolu, et maakondades, kus tegutsevad riigi asutatud sihtasutustena tegutsevad etendusasutused või kus professionaalse etenduskunsti kättesaadavus on muul viisil paremini tagatud, on külalisetenduste toetamise vajadus väiksem. Suurem osakaal on kavandatud piirkondadele, kus etenduskunsti kättesaadavus sõltub suuremal määral külalisetendustest. Maakondade protsentuaalne jaotus ei põhine ühel kindlal matemaatilisel valemil ega üksikul näitajal, vaid erinevate asjaolude koostoimel kujunenud hinnangul. Sealhulgas on arvestatud ka varasemate aastate taotlusvoorude rakendamise kogemust ja toetuse kasutamise praktikat. Mitte arvestatud. Taotlusvooru avamisest, taotluste esitamise tingimustest ja eelarvest teavitamine toetuse andja veebilehel on avatud taotlusvoorude puhul tavapärane ja

	– kuidas on põhjendatud konkreetsete maakondade paigutamine vastavatesse gruppidesse. Kas ja kuidas on maakondade jaotuse kujundamisel arvestatud ka tegeliku nõudluse ja varasemate aastate kasutusmustritega? Näiteks 2025. aasta Rahvakultuurikeskuse „Teater maal“ programmi näitel oli kogu Läänemaa maakondlik rahastus kasutatud juba maikuuks. Selle kogemuse põhjal tekitab muret, kas ja kuidas on maakondade jaotuse kujundamisel arvesse võetud varasemate aastate kasutusmustreid ja piirkondlikke erinevusi nõudluses. 2. Ettepanek Täiendada lõikes 8 sätestatud teavitust selliselt, et lisaks veebilehel avaldamisele edastatakse teave ka liitude e-posti aadressidele. Arvestades, et määrus on uues kuues ning võib tekkida täiendavaid lisavoore ja/või eelarve ümberjaotamisi, aitaks e-posti teel teavitamine suurema tõenäosusega tagada info kiiremat liikumist ja jõudmist kõikide osapoolteni. Juhul kui teised liidud ei pea e-posti teavitamist vajalikuks, palume siiski lisada Eesti Väike- ja Projektiteatrite Liidu e-posti aadress evp.teatrite.liit@gmail.com teavituste saajate hulka.	piisav viis tagada teabe kättesaadavus kõigile potentsiaalsetele taotlejatele võrdselt. Toetuse andjal ei ole võimalik ette teada kõiki isikuid ja organisatsioone, kes võivad soovida toetust taotleda. Seetõttu ei ole põhjendatud ega kooskõlas võrdse kohtlemise põhimõttega sätestada määruks kohustust teavitada üksnes teatud liite või organisatsioone. Taotlusvooru puudutav teave peab olema ühtemoodi kättesaadav kõigile võimalikele huvilistele. See ei välista, et toetuse andja võib lisaks veebilehel avaldamisele jagada teavet ka valdkondlikele esindusorganisatsioonidele või teiste tavapäraste teavituskanalite kaudu. Sellise teavitamise ulatus ja viis on siiski toetuse andja korralduslik küsimus ning seda ei ole vajalik reguleerida määruks.
Eesti Linnade ja Valdade Liit	Eesti Linnade ja Valdade Liit toetab eelnõu eesmärki korrastada riigieelarvest etendusasutustele toetuse andmise tingimusi ning viia need kooskõlla etendusasutuse seaduse volitusnormidega. Samuti peame	Osaliselt arvestatud. Kultuuriministeerium nõustub, et munitsipaal- ja eraetendusasutuste tegevusmudelid võivad oluliselt erineda. Seetõttu oleme kavandatud, et munitsipaal- ja eraetendusasutuste tegevustoetuse taotlusi

	oluliseks etenduskunstide regionaalse kättesaadavuse parandamist ning tegevustoetuste jaotamise muutmist selgemaks, võrreldavamaks ja sisulisemalt põhjendatuks. Eesti Linnade ja Valdade Liit kooskõlastab määruse muutmise eelnõu järgmiste märkustega. 1. Tallinna Linnavalitsuse hinnangul ei ole põhjendatud käsitleda Tallinna Linnateatrit munitsipaalteatrina samas toetussüsteemis eraetendusasutustega. Munitsipaalteatrina täidab Tallinna Linnateater avalikku kultuurifunktsiooni ning selle tegevusmudel, püsiva teatrimaja ja taristu ülalpidamine, professionaalse töötajaskonna pikaajaline tööhõive ning repertuaariteatri järjepidev toimimine erinevad oluliselt eraetendusasutuste tegevusmudelitest. 2. Tallinna Linnavalitsus leiab, et kavandatav punktipõhine ja konkurentsikeskne hindamismetoodika ei arvesta piisavalt munitsipaalteatrite institutsionaalset rolli ega avalik-õiguslikke kohustusi. Samuti võib tegevustoetuse alampiiri langetamine, mitmeaastase tegevustoetuse saajate arvu vähendamine ning hindamismetoodika muutmine suurendada munitsipaalteatrite rahastuse ebastabiilsust. Märkustest tulenevalt peame vajalikuks arutada munitsipaalteatrite tegevustoetuse tingimusi ja rahastusmudelit eraldi. Teeme ettepaneku korraldada Kultuuriministeeriumi, Tallinna Linnavalitsuse ja Eesti Linnade ja Valdade Liidu ühine kohtumine, et arutada	hinnatakse küll sama hindamismetoodika alusel, kuid eraldi taotlusvoorus ja eraldi pingerea alusel. See võimaldab arvestada mõlema taotlejarühma eripäraga ning tagada toetuse määramisel võrdse kohtlemise ühe taotlejarühma sees. Lisaks oleme arvestatud märkusega tegevustoetuse alampiiri kohta. Eelnõuga tõstetakse nii era- kui ka munitsipaaletendusasutuse kalendriaasta tegevustoetuse alampiir 300 000 euron. Muudatuse eesmärk on tagada, et tegevustoetus oleks piisava suurusega, et toetada järjepidevalt tegutsevate ja suurema tegevusmahuga etendusasutuste põhitegevust.
--	--	---

	Tallinna Linnavalitsuse esitatud märkusi ja eelnõuga kaasnevaid võimalikke mõjusid.	
UNIMA Eesti Keskus	UNIMA Eesti Keskus on jälginud eelnõu väljatöötamist ning soovib juhtida tähelepanu muudatuste mõjule laste- ja noorteteatritele ning eraetendusasutustele. Üldine hinnang UNIMA toetab eelnõu üldist eesmärki muuta toetuste süsteem õigusselgemaks ja rakendatavamaks. Positiivseks peame ka muudatust, mille kohaselt lisatakse hindamiskriteeriumina eelarve realistlikkuse analüüs. Samas tõstatab eelnõu mitmeid olulisi küsimusi, mis puudutavad eelkõige tegevustoetuse ebamõistlikku halduskoormust ning teatriliikide ebavõrdset kohtlemist. 1. Toetatavate valdkondade liigitus ja nukuteatri käsitlemine iseseisva teatriliigina UNIMA ei saa nõustuda eelnõus ega seletuskirjas kajastatud lähenemisega, mille kohaselt toetatavad valdkonnad on üldsõnalised või määratlemata. Teeme ettepaneku käsitleda toetatavaid valdkondi selgelt teatriliikidena, nagu see on tavapärane nii kunstiteaduses kui ka rahvusvahelises praktikas: • muusikateater; • tantsuteater; • sõnateater; • nukuteater.	1. Mitte arvestatud. Piirkondliku etendustegevuse meetme raames ei ole põhjendatud teatriliikide detailne eristamine, kuna toetussüsteemi eesmärk on tagada ühtne ja lihtne raamistik, mis kohtleb taotlejaid võrdselt sõltumata etenduskunsti vormist. Erandina on piirkondliku etendustegevuse toetuse meetmes eristatud laste- ja tantsuetendused, mille eesmärgipärane toetamine tuleneb kultuuripoliitilisest eesmärgist parandada nende valdkondade kättesaadavust. Nukuteatri eraldi liigitamise vajadust ei saa käesoleva eelnõu kontekstis põhjendatuks pidada. Samuti ei saa nõustuda väitega, et riigi panus nukuteatri arengusse oleks vähenenud. Noorsooteatri nimemuutus ei ole muutnud asutuse sisulist tegevust, asutaja ootusi sihtasutusele ega vähendanud nukuteatriga seotud tegevusi. 2. Osaliselt arvestatud. Kultuuriministeerium nõustub, et vähemalt kaheliikmelise loomingulise ja tehnilise meeskonna nõue ei taga iseenesest etenduse kunstilist kvaliteeti. Nõude eesmärk ei ole anda kunstilisele kvaliteedile hinnangut, vaid tagada, et toetust kasutatakse etendustegevuseks, mille elluviimises osaleb lisaks esitajale vähemalt üks teine loomingulise või tehnilise töö tegija. Võrreldes Kultuuriministeeriumi esialgse ettepanekuga on eelnõud juba muudetud. Esialgu nähti ette vähemalt viieliikmelise loomingulise ja tehnilise meeskonna nõue, kuid sellest loobuti valdkonna tagasisidet arvestades.

	Kehtiv praktika, kus tantsulavastused on eraldi kategooriana toetatavad, kuid nukulavastused mitte, on UNIMA hinnangul põhjendamatult ebavõrdne. Olukorda süvendab asjaolu, et Eestis puudub enam riiklik nukuteater. Noorsooteatri profiilimuutus on vähendanud riigi toetavat panust nukuteatrikunsti arengusse. Samuti on kadumas seni munitsipaaltoetuse toel tegutsenud Viljandi Nukuteater. UNIMA hinnangul ei ole tegemist üksnes toetuste jagamise tehnilise küsimusega, vaid Eesti rahvuskultuuri kestlikkuse probleemiga. Nukuteater on üks vanimaid teatriliike maailmas ning selle kunstiline eripära — nuku, objekti, materiaalse vormi ja elava näitleja sümbioos — ei ole taandatav sõna-ega tantsuteatrile. Kui riiklik toetussüsteem ei tunnusta nukuteatrit iseseisva teatriliigina, ohustab see kogu valdkonna jätkusuutlikkust Eestis. Salme Reegi auhinna žürii andmetel on 2026. aasta esimesel poolaastal Eestis professionaalselt loodud vaid üks nukuteatri lavastus väikelastele. Ettepanekud • Lisada eelnõusse nukuteater neljanda võrdväärse teatriliigina. • Lõpetada teatriliikide ebavõrdne kohtlemine, kus tantsulavastused on toetussüsteemis eelistatud, kuid nukulavastustel puudub samaväärne staatus.	Ettepanek hinnata piirkondliku etendustegevuse toetuse taotlusi kunstilise kvaliteedi, mõju või muude sisuliste kriteeriumide alusel ei ole kooskõlas meetme ülesehitusega. Selline lähenemine eeldaks komisjonipõhist hindamist ja täiendavaid hindamiskriteeriume. Käesoleva muudatuse eesmärk on vastupidi vähendada halduskoormust ning tagada toetuse määramine objektiivsete ja selgete tingimuste alusel. 3. Mitte arvestatud. Meetme lihtsustamise eesmärgil on loobutud programminõukogust. Piirkondliku etendustegevuse toetuse määramine toimub taotluse nõuetele vastavuse kontrolli alusel ning eraldi hindamis- või otsustuskogu ei moodustata. Seetõttu ei ole võimalik ega põhjendatud kehtestada nõudeid programminõukogu koosseisu kohta, kuna sellist organit eelnõu kohaselt enam ei ole. 4. Mitte arvestatud. Eelnõus on sätestatud, et piirkondliku etendustegevuse toetuse puhul on abikõlblikud kulud kõikidele taotlejatele samad. Toetatakse põhjendatud ja mõistlikke kulusid, mis on otseselt seotud etenduste andmisega. Erisus ei tulene kulude liigist, vaid toetuse suurusel. Laste- ja tantsuetenduste puhul nähakse ette suurem toetuse määr. Selline lähenemine tuleneb kultuuripoliitilistest eesmärkidest parandada nende etendusliikide regionaalset kättesaadavust ning toetada valdkondi, mille publiku- ja tulubaas on piiratum. 5. Selgitame. Menetluskeskkonna tehniline arendamine ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse. Esitatud tagasiside edastatakse menetluskeskkonna arendajatele ning
--	---	--

	2. Trupi suuruse ja kunstilise kvaliteedi mitteseotus UNIMA ei nõustu lähenemisega, mis seob toetuskõlblikkuse või kunstilise kvaliteedi hindamise trupi suuruse või muude kvantitatiivsete näitajatega. Kunstiline kvaliteet ei sõltu trupi suurusest. Suurem kollektiiv ei taga kõrgemat kunstilist taset. Trupi suurusele seatavad piirangud kahjustavad eelkõige väikeseid ja paindlikke loominguilisi vorme, mis on laste- ja noorteteatri puhul sageli kunstiliselt põhjendatud. Lasteetenduse väärtus ei sõltu laval olevate inimeste arvust, vaid kunstilise lahenduse sisulisest kvaliteedist, mängulisusest ja eakohasusest. Ettepanekud • Eemaldada eelnõust ja rakendusjuhenditest viited, mis seovad toetuskõlblikkuse või hindamisskoori trupi suurusega. • Lähtuda hindamisel kunstilisest kvaliteedist, eelarve realistlikkusest ja mõjust publikule ning valdkonnale. • Sätestada selgelt, et väiksem trupp ei tähenda automaatselt väiksemat kunstilist väärtust. 3. Teater Maal programminõukogu koosseis UNIMA hinnangul on puudulikud Teater Maal programminõukogu koosseisu puudutavad põhimõtted, kuna puudub nõue kõigi teatriliikide esindatusele.	võimalusel arvestatakse sellega tulevaste arenduste kavandamisel ja taotlusvormide uuendamisel. 6. Mitte arvestatud. Kehtestatud menetlustähtaeg on vajalik, et tagada piisav aeg taotluste nõuetele vastavuse kontrolliks ning menetluse läbipaistvus ja õiguspärasus. Samas tuleb rõhutada, et eelnõus sätestatud 42 päeva on maksimaalne menetlustähtaeg. See ei tähenda, et kõik taotlused menetletakse maksimaalse tähtaja jooksul. Võimaluse korral tehakse menetlustoimingud ja toetuse määramise otsused kiiremini.
--	--	---

	Teater Maal toetused on sageli ainus võimalus maakondades tegutsevatele laste- ja nukuteatritele. Kui otsustuskogus puudub vastava valdkonna pädevus, jäävad nukuteatriprojektid paratamatult alaesindatuks. Ettepanek Lisada nõue, et programminõukogus oleksid esindatud kõigi nelja teatriliigi asjatundjad: • sõnateater; • muusikateater; • tantsuteater; • nukuteater. Igal teatriliigil peaks olema vähemalt üks hääleõiguslik esindaja. Vajadusel tuleks kaasata valdkondlike ühenduste, sh UNIMA Eesti Keskuse, esindajad. 4. Etendustasu toetuse ebavõrdne kohaldamine UNIMA peab põhjendamatuks olukorda, kus etendustasu toetust makstakse üksnes tantsulavastuste artistidele, kuid mitte teiste teatriliikide esindajatele. Kõik etenduskunstide loojad töötavad publiku ees ning ühe teatriliigi eelistamine teistele ei ole põhjendatud. UNIMA mõistab tantsukunsti eripärasid, kuid need ei õigusta teiste teatriliikide täielikku välistamist sarnastest toetustest.	
--	--	--

	Ettepanekud • Laiendada etendustasu toetust kõigile teatriliikidele. • Alternatiivina luua teistele teatriliikidele eraldi samaväärne toetusmeede. • Kui võrdne kohtlemine ei ole võimalik, tuleks kaaluda toetuse lõpetamist kõigile teatriliikidele. 5. Teater Maal menetluskeskkonna uuendamine UNIMA juhib tähelepanu Teater Maal programmi menetluskeskkonna tõsistele puudustele. Praegune süsteem on aeglane, kohmakas ja tekitab taotlejatele ebaproportsionaalselt suure halduskoormuse. See tähendab: • liigseid halduskulusid; • dubleerivaid andmesisestusi; • ebaintuiitivset kasutajaliidest; • ajakulu nii taotlejatele kui ka menetlejatele. Ettepanekud • Uuendada või asendada olemasolev menetluskeskkond kaasaegse lahendusega. • Kaasata süsteemi arendamisse kasutajad ja valdkonna esindajad. • Tagada: - o lihtne juurdepääs taotlusvormidele; - o kiire navigeerimine; - o automaatne andmekontroll; - o dubleerivate väljade vähendamine; - o teatriliikide eripärade arvestamine.	
--	---	--

	6. Toetuse menetlemise kiirus UNIMA peab vajalikuks, et toetuste menetlemine toimuks oluliselt kiiremini. Eriti oluline on see väiksematele etendusasutustele, kes ei saa püsivat tegevustoetust ning kelle projektide ajagraafik on lühike. Praktikas jääb tellimuse ja etenduse vahele sageli kuni kaks kuud. Kui toetuse menetlemine kestab liiga kaua, peab teater projekti kas edasi lükkama või finantseerima omavahenditest. Ettepanekud • Sätestada, et taotluse esitamisest otsuse tegemiseni ei tohi mööduda rohkem kui 30 kalendripäeva. • Keerukamate projektide puhul võiks tähtaeg olla erandkorras kuni 45 päeva. • Tähtaja ületamisel peab taotlejale olema tagatud automaatne teavitus ja võimalus kiirmenetluseks. Kokkuvõte UNIMA Eesti Keskus leiab, et eelnõu vajab enne vastuvõtmist täiendamist järgmistes küsimustes: 1. Nukuteatri tunnustamine võrdväärse teatriliigina. 2. Trupi suuruse eemaldamine kvaliteedi hindamise kriteeriumina. 3. Kõigi teatriliikide esindatus Teater Maal programminõukogus.	
--	---	--

	4. Etendustasu toetuse laiendamine kõigile teatriliikidele või toetuse ümberkujundamine võrdsetel alustel. 5. Teater Maal menetluskeskkonna põhjalik uuendamine. 6. Toetuste menetlustähtaja lühendamine 30 päevani. Loodame, et Kultuuriministeerium arvestab laste- ja noorteteatri valdkonna eripära, nukuteatri kultuurilist tähtsust ning vajadust tagada teatriliikide võrdne kohtlemine. UNIMA Eesti Keskus on valmis eelnõu küsimusi ministeeriumi esindajatega täiendavalt arutama.	
Eesti Teatriliit	Loodame, et käesoleva määruse kaasajastamise ja muutmise mõjul tekkinud senisest tihedam koostöö ja valdkonna kaasamine otsustusprotsessidesse on positiivseks sissejuhatuseks edasises koostöös valdkonnaga seotud parendus- ja algatusprotsessides. Kuigi oleme teadlikud seaduste muutmistoimingute tavadest, teeme ettepaneku järgnevate võimalike eelnõude puhul saata koos kavandatavate muudatustega ka seaduste täisversioonid koos täienduste ja asendustega.	Teadmiseks võetud.
Eesti Rahvakultuuri Keskus	Eesti Rahvakultuuri Keskus kooskõlastab kultuuriministri 14.oktoobri 2022.a määruse nr 17 muutmise määruse eelnõu esitatud kujul.	Teadmiseks võetud.